

Lokaal Scenario Atelier: Deelregio Alkmaar

Heerhugowaard

Datum: 30 januari 2020

Locatie: Gemeentehuis Heerhugowaard

Inleiding:

Dit is het verslag van de bijeenkomst in de gemeente Heerhugowaard van 30 januari 2020. In deze bijeenkomst hebben inwoners verkend wat de mogelijke zoekgebieden zijn voor de opwek van grootschalige zon- en windenergie in Heerhugowaard als onderdeel van de deelregio Alkmaar. Dit is gedaan met behulp van scenario's en bouwstenen. De scenario's geven inzicht in de mogelijke keuzes en de effecten daarvan. De scenario's die zijn gebruikt, zijn: (1) Landschappelijke kenmerken als troef, (2) Energielandschap 2.0, (3) Lokale kracht.

De scenario's zijn gemaakt door de gemeente, samen met onder meer de provincie, waterschappen, natuur- en milieuorganisaties, energiecoöperaties, bedrijfsleven en de netbeheerder. Ze zijn een middel om met elkaar het gesprek aan te gaan.

Een bouwsteen bestaat uit een bepaalde techniek van energieopwekking (bijv. windmolens), op een plek (bijv. agrarische grond), onder een bepaalde conditie (bijv. langs de snelweg). De bouwsteen heet dan "windmolen op agrarische grond langs de snelweg".

De deelnemers hebben gepraat over de scenario's en welke bouwstenen hun voorkeur hebben. Per scenario hebben ze op de kaart van de gemeente aangegeven waar de bouwstenen kunnen komen en waar zeker niet.

In totaal hebben 35 bewoners deelgenomen aan de bijeenkomst.

Vervolg

De opbrengsten van de lokale bijeenkomsten van de 18 gemeenten in de energieregio Noord-Holland Noord worden verwerkt op een kaart. Hierop wordt aangegeven wat de mogelijke zoekgebieden zijn voor duurzame energieopwekking. Deze kaart vormt de basis van de concept-RES. De concept-RES wordt voor vaststelling aangeboden aan het College van Burgemeester en Wethouders. Na vrijgave door het College worden raadsleden gevraagd naar hun wensen en bedenkingen bij de concept-RES. Ook de deelnemers aan de regionale en lokale bijeenkomsten krijgen de concept-RES toegestuurd en daarmee de mogelijkheid om hun mening te geven.

De concept-RES wordt besproken in regionale en lokale raadsbijeenkomsten, Statenbijeenkomsten en overleggen van de Algemeen Besturen van de waterschappen. Daarnaast zal in mei '20 een regiobreed Noord-Holland overleg worden georganiseerd waarin alle raadsleden, collegeleden, bestuurders, Statenleden, leden van de dagelijks en algemeen besturen van de waterschappen binnen de regio met elkaar in gesprek kunnen gaan.

De concept-RES wordt met alle wensen, bedenkingen en meningen van deelnemers voor doorrekening aangeboden aan het Nationaal Programma RES en het Planbureau voor de Leefomgeving. Als de energieregio groen licht heeft gekregen, wordt per zoekgebied onderzocht wat een concrete plek voor zonneweides en/of windmolens zou kunnen zijn. Hierbij worden inwoners en andere belanghebbenden nadrukkelijk betrokken.

Inhoud

Beschrijving van de scenario's:	3
Kansen, aandacht-en discussiepunten:	4
Gesprek over de scenario's en bouwstenen:.....	5
Scenario banner:.....	6

Beschrijving van de scenario's:

Specifiek voor de deelregio Alkmaar zijn drie scenario's opgesteld, namelijk: (1) Landschappelijke kenmerken als troef, (2) Energielandschap 2.0 en (3) Lokale kracht.

Het scenario **Landschappelijke kenmerken als troef** richt zich op het behouden ofwel versterken van de diversiteit in het landschap. De belangrijkste uitgangspunten:

- De energietransitie volgt de maat van het landschap en sluit aan bij landschappelijke kenmerken.
- Zonne- en windenergie is ingepast in een beperkt aantal gebieden.
- De energietransitie wordt gezien als een kans om de biodiversiteit in gebieden waar deze nu laag is te vergroten, onder andere door zonneparken te combineren met natuurontwikkeling.

Het scenario **Energielandschap 2.0** focust op het opwekken van een grote hoeveelheid energie als regio, voor eigen verbruik en export. De belangrijkste uitgangspunten:

- Met lokale eigenaarschap wordt op kleine schaal energie geleverd voor de lokale vraag en op regionale schaal wordt grootschalig elektriciteit opgewekt voor de export.
- Het agrarische gebruik in het productielandschap transformeert naar “wind- en zonneboeren”.
- Het stedelijk landschap wordt volledig benut door daken, gevels en parkeerplaatsen in te zetten voor elektriciteitsopwekking.
- In het energielandschap is er ruimte voor ontwikkeling en innovatie.

In het scenario **Lokale kracht** staat coöperatieve opwekking en lokaal eigendom centraal. De uitgangspunten:

- De opwekking landt dicht bij de mensen en is zichtbaar.
- De baten en winst van energieopwekking vloeien terug naar de lokale gemeenschap.
- Door middel van een fonds en in samenwerking met de gemeente worden lokale doelen nagejaagd, zoals investeren in infrastructuur, de natuur en lokale verenigingen.

Kansen, aandacht-en discussiepunten:

Eén of meerdere deelnemers hebben het volgende gedeeld:

Opmerkingen m.b.t. inpassing van duurzame energie in Heerhugowaard:

- Recreatie speelt een belangrijke rol in de gemeenschap. In veel gesprekken en vragen komt dit terug. Recreatiemogelijkheden moeten behouden blijven en niet ten kosten gaan van duurzame opwekking van zon of wind. Het combineren van deze opgaven wordt niet als kansrijk gezien.
- Men vindt niet alle gebieden in Heerhugowaard ‘mooi’. Een aantal bewoners vindt een deel ‘rommelig’ en stelt voor hier met duurzame opwekking een nieuwe functie aan te verbinden.

Regelgeving en beleid:

- Een aantal bewoners maakt zich zorgen over de regelgeving van de provincie omtrent het plaatsen van wind bij bewoonde gebieden. Er is mogelijk sprake dat de huidige regel van 600 meter afstand los wordt gelaten. In de RES wordt naar de mogelijkheden gekeken aan de hand van de landelijke normen, waardoor er met kleinere marges wordt gerekend dan de 600 meter van de provincie Noord-Holland. *(NB: de provincie heeft aangegeven dat de 600 meter afstand niet van tafel is en dat het aan de gemeente is om hier zelf over te beslissen.)*

Techniek en innovatie:

- Waterstof wordt gezien als belangrijke energiedrager voor de toekomst. Een aantal bewoners vindt het erg vroeg en snel om nu al te praten over deze grote vormen van duurzame opwekking, terwijl de toekomst mogelijk betere oplossingen gaan brengen.
- De bewoners uitten hun zorgen over de capaciteit van het netwerk van Liander; dit had deze week meerdere malen in de krant gestaan. Liander is onderdeel van het RES-proces en de informatie die hier is opgehaald is voor Liander zeer waardevol om goede toekomstige investeringen te kunnen doen.

Gesprek over de scenario's en bouwstenen:

Gesprek over de scenario's:

Het merendeel van de bewoners begrijpt de atelier-werkwijze (scenario's en de respectievelijke bouwstenen). Er zijn wel veel vragen over de impact van de verschillende scenario-perspectieven op de gemeente Heerhugowaard. Zo levert het scenario 'Energielandschap 2.0' in verhouding maar weinig zoekgebied op in deze gemeente. Veel bewoners vinden het landschap zeer belangrijk en kunnen zich goed vinden in de uitgangspunten die bij het scenario 'Landschappelijke kenmerken als troef' worden genoemd.

Gesprek over de bouwstenen:

Over bouwstenen met overwegend groene stickers:

- Iedereen kan zich goed vinden in het plaatsen van **zonnepanelen op grote daken** in de regio en gemeente. Daarbij wordt opgemerkt dat er specifiek gekeken kan worden naar de daken in Zandhorst en Alton; deze staan niet allemaal ingekleurd op de scenariokaarten.
- Ook zon en wind op **bedrijventerreinen en langs snelwegen** worden gezien als kansrijk: deze hebben minder waarde voor de bewoners en kunnen daarom goed worden ingezet.
- In het **glastuinbouwgebied** liggen kleine stukken grond die niet meer interessant zijn voor het plaatsen van kassen. Deze kunnen goed worden ingezet voor zonne-energie.
- **Zon op parkeerplaatsen** lijkt een goede oplossing, mits deze panelen hoog genoeg geplaatst worden zodat alle voertuigen er nog steeds onder kunnen parkeren.
- **Zon op geluidsschermen** wordt gezien als zeer kansrijk omdat men verwacht dat elektrisch rijden de toekomst heeft en zo de opwek dicht bij het verbruik ligt.
- Er is door één groep een groene sticker geplaatst bij **windturbines in de Schermerpolder**, omdat dit relatief ver weg ligt van Heerhugowaard en de inwoners hier 'dus geen last van hebben'.

Over gemixte bouwstenen:

- **Zon op geluidswallen** langs de snelweg wordt als goede kans gezien omdat het ruimtegebruik en de overlast van deze bouwsteen beperkt is. Dit geldt ook voor **zon op gevels**. Tegelijkertijd vraagt men zich ook af of deze vorm van opwek niet te veel reflectie/spiegeling geeft.

Over bouwstenen met overwegend oranje stickers:

- **Het duingebied en de schermer** liggen buiten de gemeente Heerhugowaard, maar worden beiden niet als kansrijke locaties gezien voor de duurzame opwek van **zon en wind**. Dit in verband met het grote belang voor natuur en recreatie.
- Het gebied rondom de Geestmeeraambacht (**zon op agrarische grond**) wordt ontzien vanwege de belangrijke recreatiefunctie. Dit geldt ook voor **zon op water** in dit gebied.

Scenario banner:

SCENARIO 1: Landschappelijke kenmerken als troef				
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt
Zon				
Zon op grote daken		3	0	
Zon op agrarische gronden:	Ingepast in polderlandschap	1	2	
	Ingepast in strandwallen		0	X
	Op verzilte gronden	1	0	
	Bij bodemdaling			X
Zon op parkeerplaatsen		3	0	
Zon op asfalt	Op fietspaden	1	0	
Wind				
Zoekgebied wind:	Langs waterwegen	0	1	
	Op droogmakerij	0	1	

SCENARIO 2: Energielandschap 2.0				
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt
Zon				
Zon op agrarische grond:	Een groot veld in de Schermerpolder	0	5	
	Langs infrastructuur in clusters	1	0	
	Op veenpolderlandschap	0	2	
	Buffer rondom bedrijventerrein	1	0	
	Transformatie van glastuinbouwgebied			X
Zon op grote daken		3	0	
Zon op kassen	Transformatie huidige functie			X
Zon op parkeerplaatsen		1	0	
Zon langs dijken				X
Zon op water		0	2	
Zon op geluidschermen	Noord-Zuid/ Oost-West	1	1	X
Zon op gevels		0	1	
Zon op asfalt				X
Wind				
Zoekgebied wind:	In duingebied	0	6	
	Langs dijken	1	0	
	Op agrarische gronden in de Schermerpolder	1	0	

	Langs infrastructuur	1	0	
	Langs N-Wegen		1	
	In glastuinbouwgebied			X
Repoweren bestaande windturbines				X

SCENARIO 3: Lokale kracht				
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt
Zon				
Zon op dak		2	0	
Zon op agrarische gronden:	Rond stads- en dorpsranden	0	1	
	Langs spoorwegen	1	0	
	Langs bedrijventerrein	1	0	
	Langs wegen	1	0	
Zon op water				X
Zon op parkeerplaatsen		2	0	
Zon op geluidschermen	Noord-Zuid/ Oost-West	3	1	
Zon op gevels		1	1	
Wind				
Zoekgebied wind:	Rondom bebouwd gebied	0	2	
	Rondom bedrijventerrein	3	0	
	Langs snelwegen	3	0	
Repoweren bestaande windturbines				x